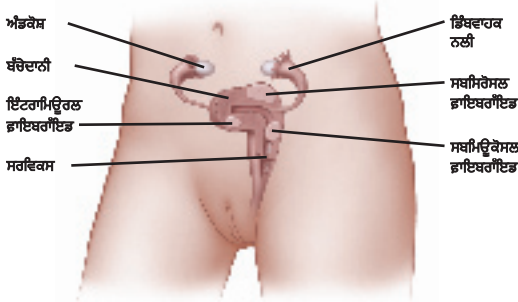


ਬੱਚੇਦਾਨੀ ਦੇ ਫ਼ਾਇਬਰੋਇਡਸ [Uterine Fibroids] ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ

ਫ਼ਾਇਬਰੋਇਡਸ ਕੀ ਹਨ?

ਫ਼ਾਇਬਰੋਇਡਸ ਕੈਂਸਰ-ਰਹਿਤ ਆਮ ਵਾਧੇ ਹਨ, ਜੋ ਬੱਚੇਦਾਨੀ (womb) ਵਿਚ ਜਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਅਕਾਰ ਮਟਰ ਦੇ ਦਾਣੇ ਜਿੰਨਾ ਛੋਟੇ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਅੰਗੂਰ ਦੇ ਦਾਣੇ ਜਿੰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫ਼ਾਇਬਰੋਇਡਸ ਅਜਿਹੇ ਸੈਲਾਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਨਾਲ ਬੱਚੇਦਾਨੀ ਦੇ ਪੁੰਨਿਆਂ ਦੀ ਪਰਤ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਫ਼ਾਇਬਰੋਇਡਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ। ਫ਼ਾਇਬਰੋਇਡਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਨਾਮ ਹਨ। ਕਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਫ਼ਾਇਬਰੋਇਡਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਬੱਚਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਐਮਟਰੋਜਨ ਵਰਗੇ ਹਾਰਮੋਨ ਨਾਲ ਫ਼ਾਇਬਰੋਇਡਸ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਆਮਤੌਰ 'ਤੇ ਰਜੋ-ਨਿਵਰਤੀ ਦੌਰਾਨ ਫ਼ਾਇਬਰੋਇਡਸ ਸੁੰਗੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।



ਮੈਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਚਲੇਗਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਫ਼ਾਇਬਰੋਇਡਸ ਹੈ?

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਫ਼ਾਇਬਰੋਇਡਸ, ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵੱਡੇ ਫ਼ਾਇਬਰੋਇਡਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੱਛਣ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਜਦ ਸਮਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਂ ਬੇਕਾਇਦਗੀ ਨਾਲ ਖੂਨ ਨਿਕਲਣਾ, ਦਰਦਨਾਕ ਮਾਹਵਾਰੀ, ਢਿੱਡ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਦਰਦ, ਢਿੱਡ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਭਾਰਾਪਨ ਜਾਂ ਸੋਜਿਸ, ਸੰਭੋਗ ਦੌਰਾਨ ਤਕਲੀਫ਼, ਘੜੀ ਮੁੜੀ ਪਿਸ਼ਾਬ ਆਉਣਾ ਜਾਂ ਆਂਦਰਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿਚ ਸਮਸਿਆਵਾਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਕਦਾਈਂ ਫ਼ਾਇਬਰੋਇਡਸ ਕਰਕੇ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਫ਼ਾਇਬਰੋਇਡਸ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਕਈ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਫ਼ਾਇਬਰੋਇਡਸ ਬਾਰੇ ਪੇਡੂ ਦੀ ਰੋਜ਼ਮਰਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਹੋਰ ਟੈਸਟਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਏਗੀ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲਾ ਪੇਡੂ ਸਬੰਧੀ ਅਲਟ੍ਰਾਸਾਊਂਡ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਟੈਸਟ ਵਿਚ ਬੱਚੇਦਾਨੀ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਲੈਣ ਲਈ ਧੁਨੀ ਤਰੰਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਫ਼ਾਇਬਰੋਇਡਸ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਟ੍ਰਾਂਸਅਬਡੋਮਿਨਲ ਅਲਟ੍ਰਾਸਾਊਂਡ [transabdominal ultrasound] ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਛੋਟੇ ਫ਼ਾਇਬਰੋਇਡਸ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਟ੍ਰਾਂਸਵੈਜਿਨਲ ਅਲਟ੍ਰਾਸਾਊਂਡ [transvaginal ultrasound] ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਫ਼ਾਇਬਰੌਇਡਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਫ਼ਾਇਬਰੌਇਡਸ ਦਾ ਇਲਾਜ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਲੋਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਲੱਛਣਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਕਾਰ ਅਤੇ ਥਾਂ, ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਰ, ਤੁਹਾਡੀ ਆਮ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਿਹਨਾਂ ਫ਼ਾਇਬਰੌਇਡਸ ਦੇ ਕੋਈ ਲੱਛਣ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਉਣ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ। ਜਿਹਨਾਂ ਫ਼ਾਇਬਰੌਇਡਸ ਦਾ ਪਤਾ ਰਜੋ-ਨਿਵਰਤੀ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸੁੰਗੜ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਨਜ਼ਰ ਰਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਖੂਨ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਾਂਨੋਕਸਾਮਿਕ ਐਸਿਡ (Cyclokapron®) ਵਰਗੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਸੰਤਾਨ ਸੰਜਮ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਖੂਨ ਦੇ ਵਹਾਅ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੇਜ਼ ਦਵਾਈਆਂ, ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਹਾਰਮੋਨ (ਜਿਵੇਂ Danazol, Lupron®, Synarel®, Zoladex®) ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਵਿਘਨ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਫ਼ਾਇਬਰੌਇਡਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਖੂਨ ਨਿਕਲਣ ਨੂੰ ਘੱਟ ਜਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਇੰਟਰਾਯੂਟਰਿਨ ਉਪਕਰਣ (IUD, ਲੂਪ) ਨਾਲ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਬੱਚੇਦਾਨੀ ਦੀ ਲਾਈਨਿੰਗ ਵਿਚ ਘੱਟ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਹਾਰਮੋਨ ਛੱਡਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਇਕ ਉਪਕਰਣ ਨੂੰ Mirena® ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰਸਮੀ ਅਮਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੱਚੇਦਾਨੀ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਉਪਲਬਧ ਯੂਟਰਿਨ ਫ਼ਾਇਬਰੌਇਡਸ ਐਂਮਬੋਲੀਜ਼ੇਸ਼ਨ [uterine fibroid embolization] ਇਕ ਨਵਾਂ ਬਿਨਾ ਸਰਜਰੀ ਵਾਲਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ, ਜੋ ਫ਼ਾਇਬਰੌਇਡਸ ਤੱਕ ਖੂਨ ਦੇ ਵਹਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸੁੰਗੜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਾਈਓਮੈਕਟਾਮੀ [myomectomy] ਨਾਂ ਦੀ ਸਰਜਰੀ ਨਾਲ ਵੀ ਫ਼ਾਇਬਰੌਇਡਸ ਕੱਢੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਮਾਈਓਲਿਸਿਸ [myolysis] ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕਰੰਟ ਜਾਂ ਲੇਜ਼ਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਮਲ ਰਾਹੀਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਇਲਾਜ ਸਫ਼ਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਹਿਸਟੈਰੈਕਟੌਮੀ [hysterectomy] (ਬੱਚੇਦਾਨੀ ਕੱਢਣ) ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਲਾਜ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਵਿਕਲਪ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਠੀਕ ਹੈ। ਕਦੀ ਕਦਾਈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਖਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਆਖ਼ਰੀ ਸ਼ਬਦ

ਫ਼ਾਇਬਰੌਇਡਸ ਬਹੁਤ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਮਸਿਆਵਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਲੱਛਣ ਪੈਦਾ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਸਰਜਰੀ ਇਲਾਜ ਸਹਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵਿਕਲਪਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ।

www.benignuterineconditions.ca



© 2005, ਸਾਰੇ ਹੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ।

ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਸੂਚਨਾ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਲਾਹ, ਨਿਦਾਨ ਜਾਂ ਉਪਚਾਰ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਾਕਟਰੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰੋ।

ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰਕਮਾਂ ਇਟਾਲੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਲਾਈਆਂ ਹਨ। ਇਟਾਲੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਬਾਰੇ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਮਿਲਾਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਸਤੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ।